

Voortgangsbericht Rli

September 2022

Het voortgangsbericht informeert maandelijks raad, secretariaat en externe betrokkenen over de voortgang van lopende/afgeronde adviestrajecten van de Rli.

A. Voortgang lopende adviestrajecten

Kernenergie

Gepubliceerd: 7 september 2022
Commissievoorzitter: Emmy Meijers
Contactpersoon: Bas Waterhout bas.waterhout@rli.nl

Op 7 september heeft de raad zijn advies 'Splijtstof? Besluiten over kernenergie vanuit waarden' aangeboden aan minister Jetten voor Klimaat en Energie. Dit gebeurde tijdens een aanbiedingsbijeenkomst in bijzijn van circa 80 deelnemers. De bijeenkomst stond in het teken van het toelichten van de inhoud van het advies en het starten van een gesprek over kernenergie vanuit waarden.

Onder leiding van dagvoorzitter Peter Melis was sprake van een levendige bijeenkomst. Na toelichting van de inhoud van het advies door Emmy Meijers en Jan Jaap de Graeff en de aanbieding aan minister Jetten, ontstond een levendig gesprek met de zaal. Panelleden Pieter Boot (Clingendael International Energy Programme), Sanne Akerboom (Universiteit Utrecht) en Laura de Vries (Jonge Klimaatbeweging) en een videoboodschap van Ed Nijpels (Voortgangsoverleg Klimaatberaad) voedden het gesprek met een aantal discussiepunten. De aanbiedingsbijeenkomst werd ook uitgezonden via een livestream, die is terug te kijken via de website van de Rli: <https://www.rli.nl/aanbiedingsbijeenkomst-advies-kernenergie>

De raad wil met zijn advies politiek en samenleving helpen een zorgvuldige afweging te maken over nut en noodzaak van kernenergie in de context van het energiesysteem als geheel. Gezien de uitdaging van de Parijs doelen en de ernst van de klimaatproblematiek dient dit op relatief korte termijn te gebeuren. Centraal in het advies staan vijf waarden: energiezekerheid, betaalbaarheid, veiligheid, duurzaamheid en rechtvaardigheid. Deze waarden bieden naar mening van de raad een structuur voor maatschappelijk gesprek over kernenergie. Dit gesprek zou moeten gaan over de invulling van en de weging tussen die waarden. Als onderdeel daarvan dient antwoord te worden gegeven op vier kennisvragen en zeven beleidsvragen. Besluitvorming zou expliciet inzicht moeten geven in de omgang met deze vragen en de wijze waarop de vijf waarden ten opzichte van elkaar worden ingevuld. Tenslotte beveelt de raad aan burgers uitgebreid te betrekken, meer dan via reguliere inspraakmomenten, waarbij de raad de mogelijkheid van een burgerberaad in overweging meegeeft.

Het advies is op 30 juni vastgesteld door de raad met mandaat aan voorzitter van de raad en commissie om het advies af te ronden.

Extern adviseur Ad Louter heeft op 29 juni aangegeven zijn adviseursfunctie neer te leggen. Hierover is, in overleg met Ad Louter, op 6 september een bericht verschenen op de website van de Rli.

Naar aanleiding van het advies zijn berichten verschenen in NRC, Financieel Dagblad, Trouw, Volkskrant, Telegraaf en verschillende vakbladen. Emmy Meijers is geïnterviewd door BNR en Omroep Zeeland.

Lees meer over het advies op: <https://www.rli.nl/publicaties/2022/advies/splijtstof>

Duurzaamheidstransities en de financiële sector

Verwacht: december 2022
Commissievoorzitter: Jeanet van Antwerpen
Contactpersoon: Joris Stok joris.stok@rli.nl

Welke mogelijkheden heeft de overheid om de financiële sector zodanig te sturen dat niet-duurzame investeringen worden beperkt en investeringen in duurzaamheid worden bevorderd? En in hoeverre is dat nodig, wenselijk en urgent?

De raad is begin 2022 gestart met het adviestraject Duurzaamheidstransities en de financiële sector (voorheen Finance en duurzaamheidstransities). De commissie bestaat uit Jeanet van Antwerpen (raadslid en voorzitter), Pallas Agterberg (raadslid), Peter Blom (extern commissielid) en Eloy Lindeijer (extern commissielid).

Voor de zomer waren er drie expertmeetings waarbij werd ingezoomd op de mismatch tussen vraag en aanbod naar duurzame financiering. De eerste sessie was gericht op durfkapitaal, de tweede op banken en de derde op pensioenfondsen. Aanvullend zijn, met hulp van onze zusterraden, in beeld gebracht waar het Nederlandse beleid verschilt en overeenkomt (in o.a. België, Duitsland en Luxemburg). Ook was het projectteam op 21 september aanwezig bij de CIO Exchange waarbij in gesprek is gegaan met de chief investment officers uit de Nederlandse pensioensector. De focus lag op de financiering van de energietransitie (en de samenwerking met National Promotional Banks zoals KfW (Duitsland) en Bpifrance (Frankrijk)). Als laatste is 22 september de opzet van het concept advies besproken in de raad. Op basis van die goede bespreking wordt het advies eind 2022 verwacht (november/december).

<https://www.rli.nl/in-voorbereiding/duurzaamheidstransities-en-de-financiele-sector>

Kaderrichtlijn Water

Verwacht: begin 2023
Commissievoorzitter: Karin Sluis
Contactpersoon: Nicole van Buren nicole.van.buren@rli.nl

Waarom hebben de ingezette acties nog niet tot het behalen van de KRW-doelen geleid? Wat is ervoor nodig om het huidige voorgestelde KRW-proces optimaal te laten verlopen? Wat is er nu en na 2027 nodig om naar een goed en gezond watersysteem toe te groeien?

In de raad van juni is de concept-startnotitie besproken. Sindsdien is de commissie aangevuld met externe leden Marleen van Rijswijk, Lambert Verheijen en Susanne Wuijts.

Nadien zijn aanvullende gesprekken gevoerd en is een redeneerlijn opgesteld met name gericht op het optimaal verloop van het huidige KRW-proces. Deze redeneerlijn is geagendeerd voor de raad in september. Ter toetsing en verdieping van de voorlopige conclusies uit de redeneerlijn is op 20 september een expertsessie gehouden, waarvan in de raad van september mondeling verslag zal worden gedaan. Voorzien wordt dat in oktober een concept-briefadvies aan de raad kan worden voorgelegd dat ingaat op de eerste deelvragen.

Parallel is een opdracht uitgezet voor een aantal essays met betrekking tot de laatste deelvraag. Deze essays worden medio oktober afgerond en vormen input voor aanvulling van het concept-briefadvies op dit punt.

Lees meer over het advies op: <https://www.rli.nl/in-voorbereiding/kaderrichtlijn-water>

“Vergeten” Nederland?

Verwacht: januari 2023

Commissievoorzitter: Jantine Kriens

Contactpersoon: Bart Swanenvleugel bart.swanenvleugel@rli.nl

Samen met de raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) en de Raad voor het Openbaar bestuur (ROB) is de Rli een adviestraject gestart dat zich richt op mogelijk problematische verschillen tussen regio's in Nederland. Problematisch in die zin dat het leidt tot ongelijkheid in ontpleoingsmogelijkheden voor mensen in verschillende regio's. De vraag is wat ervoor nodig is om – tegen de achtergrond van de ruimtelijke en sociaal-culturele variatie – als rijksoverheid bij te dragen aan een hoge brede welvaart in alle gebieden in Nederland.

Op 30 juni is een voorlopige redeneerlijn van het advies besproken in de drie raden. Deze wordt de komende tijd uitgewerkt tot een conceptadvies. Op 6 en 9 september heeft de commissie gespreksrondes gehouden in resp. de regio Twente en Zeeuws Vlaanderen. Daar werden gesprekken gevoerd met bestuurders en professionals uit diverse domeinen, en met inwoners van de regio. Op 6 oktober wordt een vergelijkbare gespreksronde gepland in de kop van Noord-Holland.

De commissieleden zijn: Godfried Bogaerts (RVS), Martiene Branderhorst (ROB), Joris van den Boom (Rli), Jantine Kriens (Rli), Martijn van der Steen (RVS), Peter Wilms (ROB) en André van der Zande (Rli).

Lees meer over het advies op: <https://www.rli.nl/in-voorbereiding/vergeten-nederland>

B. Afgeronde adviezen

Herijking natuurbeleid

Gepubliceerd: 23 maart 2022

Commissievoorzitter: André van der Zande

Contactpersoon: Yvette Oostendorp Yvette.Oostendorp@rli.nl

Centrale vraag luidde: Sluit het huidige natuurbeleid aan bij de breedte en urgentie van de opgave gelet op actuele inzichten over het belang van biodiversiteit, veranderende klimaatomstandigheden, veranderende waarden in de samenleving? Welke wijzigingen in het natuurbeleid of ander ruimtelijk beleid zijn nodig of wenselijk? Welke consequenties heeft dit voor de governance?

Op 16 juni 2022 stuurde de minister Christianne van der Wal-Zeggelink voor Natuur en Stikstof de [kabinetsreactie](#) op het Rli-advies 'Natuurinclusief Nederland: natuur overal en voor iedereen' naar de Tweede Kamer. Deze reactie is samen met de reactie op de Agenda Natuurinclusief 1.0 verstuurd. De natuur dient volgens het advies van de raad een veel belangrijker plaats te krijgen in de samenleving. Het kabinet onderschrijft in zijn reactie op het advies deze hoofdboodschap en constateert dat het advies van de raad in veel opzichten mooi aansluit op de Agenda Natuurinclusief (zie ook [Rli nieuwbrief 21 juni 2022](#)).

Op 7 september 2022 presenteerde André van der Zande (raadslid Rli en voorzitter van de Rli commissie) het advies Natuurinclusief Nederland op de eindconferentie van Life IP Deltanatuur ([impresie van de bijeenkomst](#)). Minister van der Wal nam het eindresultaat van zes jaar werken aan innovaties voor Deltanatuur in ontvangst: het Natuurwinstplan en Samen sturen op natuur. Donné Slangen, waarnemend DG Natuur, Visserij en Landelijk Gebied en voorzitter LIFE IP Deltanatuur, legde uit waarom hij de Rli had gevraagd om het advies Natuurinclusief Nederland tijdens deze conferentie te presenteren. Het eindresultaat van LIFE IP Deltanatuur en het Rli advies geven het eensluidende signaal dat we natuur in Nederland, land, water en biodiversiteit, een meer

serieuze en betere plek moeten geven. Het verbinden van de hoofdboodschap van LIFE IP Deltanatuur, met de hoofdboodschap van het Rli-advies versterkt de kracht van de beide verhalen: de ecosysteembenadering van natuurwinst-denken en een minimumvereiste voor basiskwaliteit natuur moet de basis zijn voor gebiedsinrichting in Nederland.

De Rli bestaat dit jaar 10 jaar, dit jubileum vieren wij met de podcastserie: 'Nederland verbouwt in 7 vragen'. In deze serie nu ook een aflevering over '[Hoe past natuur in Nederland?](#)', met daarin een bijdrage van o.a. André van der Zande.

De Engelse vertaling van het advies is inmiddels ook beschikbaar. Lees meer over het advies op: <https://www.rli.nl/publicaties/2022/advies/natuurinclusief-nederland>

Onderdak bieden: sturen op prestaties van woningcorporaties

Gepubliceerd: 16 juni 2022

Commissievoorzitter: Niels Koeman

Contactpersoon: Douwe Wielenga douwe.wielenga@rli.nl

De adviesvraag luidde: *Welke rol dienen de woningcorporaties te spelen, gelet op de huidige problemen en de verwachten ontwikkelingen op de woningmarkt, en welke consequenties heeft dit voor het beleid van de (rijks)overheid (ten aanzien van spelregels en financiële kaders)?*

Op 16 juni is het advies gepubliceerd onder de titel 'Onderdak bieden: sturen op prestaties van woningcorporaties'. Op dezelfde dag verschenen er artikelen over het advies in landelijke media (Trouw, NRC, RTL Nieuws), regionale dagbladen (regiokaternen van het AD) en in een groot aantal vakbladen (o.a. Cobouw, Stadszaken, Binnenlands Bestuur). Vertegenwoordigende partijen uit het veld (Aedes, VNG, Woonbond) reageerden positief op het advies.

Op 29 juni vond een publieksbijeenkomst plaats in de Glazen Zaal in Den Haag met acht verschillende gasten op het podium. Dagvoorzitter Esther van Rijswijk interviewde commissievoorzitter Niels Koeman en besprak vervolgens in drie ronden enkele centrale thema's uit het advies met twee deskundigen en betrok daarbij de zaal actief. Met Karin van Dreven (Woonbron) en Jeroen Frissen (Circusvis) werd gesproken over het verbeteren van het stelsel van prestatieafspraken. Karin Schrederhof (Delft) en Erwin van der Krabben (Radbouduniversiteit) bespraken het realiseren van de doelstelling van 30% sociaal in de nieuwbouwstroom en de impact op grondprijzen. In de derde ronde ging het gesprek met Madeline Buijs (Colliers) en Bas Jan van Bochove over de vraag wanneer er sprake is van 'sociaal' en de rollen van marktpartijen en woningcorporaties hierin.

Chris Kuijpers werd bevraagd op de voorlopige reactie van het departement op het advies. Hij gaf aan dat de minister het Rli-advies als een ondersteuning ziet van het dit jaar ingezette kabinetsbeleid en dat de aanbevelingen zeer bruikbaar zijn bij de uitwerkingen die nog gedaan moeten worden. Hij sprak de verwachting uit dat de aanbevelingen vrijwel geheel worden overgenomen. Tot slot zette Rli-voorzitter Jan Jaap de Graeff een aantal hoofdlijnen van de middag op rij. Van de bijeenkomst is een compacte [video-impressie](#) van 3½ minuut gemaakt.

Lees meer over het advies, de media-aandacht en de bijeenkomst op 29 juni op: <https://www.rli.nl/in-voorbereiding/plaats-en-toekomst-van-het-woningcorporatiestelsel>